

ÖZEL CEZA HUKUKU
Cilt IX
Kamu İdaresinin Güvenilirliğine
ve İşleyişine Karşı Suçlar
(TCK m. 247 - 266)

Prof. Dr. Köksal BAYRAKTAR

Prof. Dr. Vesile Sonay EVİK

Prof. Dr. Zeynel T. KANGAL

Prof. Dr. Ali Kemal YILDIZ

Prof. Dr. Hamide ZAFER

Doç. Dr. Eylem AKSOY RETORNAZ

Doç. Dr. Güçlü AKYÜREK

Doç. Dr. Gülşah BOSTANCI BOZBAYINDIR

Doç. Dr. Ali Hakan EVİK

Doç. Dr. Pınar MEMİŞ KARTAL

Dr. Öğr. Üyesi Sinan ALTUNÇ

Dr. Öğr. Üyesi Asuman AYTEKİN İNCEOĞLU

Dr. Öğr. Üyesi Fulya EROĞLU

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	IX
İÇİNDEKİLER	XI
KISALTMALAR.....	XXV

KAMU İDARESİNİN GÜVENİLİRLİĞİ VE İŞLEYİŞİNE KARŞI SUÇLAR

KAMU İDARESİNİN GÜVENİLİRLİĞİ VE İŞLEYİŞİNE KARŞI SUÇLARIN GENEL ÖZELLİKLERİ	2
---	---

ZİMMET

I. GENEL OLARAK	18
II. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	21
III. SUÇUN UNSURLARI	22
A. MADDİ UNSUR.....	22
1. Fail.....	22
2. Mağdur.....	30
3. Suçun Konusu	30
a. Mal	30
b. Görev Sebebiyle Zilyetliği Devredilen Mal.....	34
c. Koruma ve Gözetmekle Yükümlü Olunan Mal	38

4. Hareket ve Netice	39
5. Teşebbüs	44
B. MANEVİ UNSUR.....	46
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	47
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	48
1. Ağırlaştırıcı Nedenler.....	48
2. Hafifletici Nedenler.....	53
a. Kullanma Zimmeti.....	53
b. Malın Değerinin Azlığı	58
E. ETKİN PİŞMANLIK.....	60
IV. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	63
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	63
B. İŞTİRAK.....	70
V. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	73
A. YAPTIRIM.....	73
B. YARGILAMA.....	74

İRTİKAP SUÇU

I. GENEL OLARAK	75
A. GENEL AÇIKLAMALAR	75
B. ETCK İLE TCK KARŞILAŞTIRMASI.....	79
C. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	81
II. SUÇUN UNSURLARI	82
A. MADDİ UNSUR.....	82
1. Fail	82
2. Mağdur.....	85
3. Suçun Konusu	85
4. Hareket ve Netice	88
a. İcbar Suretiyle İrtikap.....	88
b. İkna Suretiyle İrtikap	95

c. Hatadan Yararlanma suretiyle İrtikap.....	98
5. Teşebbüs.....	99
B. MANEVİ UNSUR.....	101
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU.....	101
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	102
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	103
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	103
B. İŞTİRAK.....	104
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	105
A. YAPTIRIM.....	105
B. YARGILAMA.....	105

DENETİM GÖREVİNİN İHMALİ

I. GENEL OLARAK	107
II. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	109
III. SUÇUN UNSURLARI	110
A. MADDİ UNSUR.....	110
1. Fail.....	110
2. Mağdur.....	112
3. Hareket ve Netice	112
4. Teşebbüs	116
B. MANEVİ UNSUR.....	117
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	118
IV. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	118
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	118
B. İŞTİRAK.....	119
V. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	119
A. YAPTIRIM.....	119
B. YARGILAMA.....	120

RÜŞVET

I. GENEL OLARAK	121
A. YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI	124
B. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	125
II. SUÇUN UNSURLARI	126
A. MADDİ UNSUR.....	126
1. Fail.....	126
2. Mağdur.....	129
3. Eylem.....	130
4. Teşebbüs	132
B. MANEVİ UNSUR.....	134
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	135
D. İŞTİRAK ve İÇTİMA	136
1. İştirak	136
2. İçtima	138
E. YAPTIRIM ve YARGILAMA.....	139
1. Genel olarak yaptırım.....	139
2. Etkin pişmanlık.....	140
3. Yargılama.....	141

NÜFUZ TİCARETİ

I. GENEL OLARAK	143
A. TCK-ETCK KARŞILAŞTIRMASI	146
B. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	147
II. SUÇUN UNSURLARI	147
A. MADDİ UNSUR.....	147
1. Fail.....	147
2. Mağdur.....	150
3. Suçun Konusu	151
4. Hareket, Netice ve Nedensellik Bağı	152

5. Teşebbüs.....	157
B. MANEVİ UNSUR.....	160
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU.....	160
D. SUÇU ETKİLEYEN HALLER.....	160
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	161
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	161
B. İŞTİRAK.....	163
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	164
A. YAPTIRIM.....	164
B. YARGILAMA USULÜ.....	166

ZOR KULLANMA YETKİSİNE İLİŞKİN SINIRIN AŞILMASI

I. GENEL OLARAK.....	167
A. GENEL AÇIKLAMALAR.....	168
B. YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI.....	169
C. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	170
II. SUÇUN UNSURLARI.....	172
A. MADDİ UNSUR.....	172
1. Fail.....	172
2. Mağdur.....	174
3. Suçun Konusu.....	174
4. Hareket, Netice ve Nedensellik Bağı.....	175
5. Teşebbüs.....	180
B. MANEVİ UNSUR.....	180
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU.....	181
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	182
1. Cezanın Artırılmasını Gerektiren Nedenler.....	183
2. Cezanın Azaltılmasını Gerektiren Nedenler.....	187

a. Kasten yaralama fiilinin kişi üzerindeki etkisinin basit tıbbi müdahaleyle giderilebilecek ölçüde hafif olması	187
b. Kasten yaralamanın ihmali davranışla işlenmesi	187
E. NETİCESİ SEBEBİYLE AĞIRLAŞMIŞ HAL	187
1. TCK'nın 87/1. Maddesinde Yer Alan Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Yaralama Halleri.....	188
2. TCK'nın 87/2. Maddesinde Yer Alan Cezanın Artırılmasını Gerektiren Haller.....	188
3. Kasten Yaralamanın Mağdurun Vücudunda Kemik Kırılmasına veya Çıkığına Neden Olması (TCK m. 87/3) .	189
4. Kasten Yaralama Neticesinde Ölüm Meydana Gelmesi (TCK m. 87/4).....	189
F. KUSURLULUĞU ETKİLEYEN NEDENLER.....	189
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	192
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	192
B. İŞTİRAK.....	193
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	194
A. YAPTIRIM.....	194
B. YARGILAMA.....	195

GÖREVİ KÖTÜYE KULLANMA

I. GENEL OLARAK	199
A. TCK'DA DÜZENLENİŞ BİÇİMİ	199
B. TCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI.....	202
C. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	203
II. SUÇUN UNSURLARI	206
A. MADDİ UNSUR	206
1. Fail.....	206
2. Mağdur.....	207
3. Konu	208

4. Hareket	209
a. Genel Olarak.....	209
b. Bir Görev ve Yetkinin Bulunması	211
c. İcrai Davranışla İşlenen Görevi Kötüye Kullanma	217
d. İhmali Davranışla İşlenen Görevi Kötüye Kullanma	226
5. Netice	233
a. Kişilerin Mağduriyetine Neden Olma	244
b. Kamunun Zararına Neden Olunması.....	247
c. Kişilere Haksız Bir Menfaat Sağlanmış Olması.....	249
6. Nedensellik Bağı	252
7. Teşebbüs	253
B. MANEVİ UNSUR.....	257
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	260
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	262
III. KUSURLULUĞU ETKİLEYEN NEDENLER.....	262
IV. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	263
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	263
B. İŞTİRAK.....	272
V. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	273
A. YAPTIRIM.....	273
B. YARGILAMA	273

GÖREVE İLİŞKİN SIRRIN AÇIKLANMASI

I. GENEL OLARAK	276
A. YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI	277
B. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	277
II. SUÇUN UNSURLARI	278
A. MADDİ UNSUR.....	278
1. Fail.....	278
2. Mağdur.....	279

3. Suçun Konusu	279
4. Hareket ve Netice	281
a. Açıklama	282
b. Yayınlama	283
c. Başkalarının Bilgi Edinmesini Kolaylaştırma	283
5. Teşebbüs	284
B. MANEVİ UNSUR.....	285
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	285
1. Kanunun Hükümünü Yerine Getirme.....	285
2. Yetkili Mercinin Emrini Yerine Getirme	287
3. Zorunluluk Hali.....	287
4. Hakkın Kullanılması	287
D. SUÇU ETKİLEYEN HALLER.....	289
1. Hafifletici nedenler.....	289
2. Ağırlaştırıcı Nedenler.....	289
III. Suçların Birleşmesi ve İştirak	290
A. Suçların Birleşmesi.....	290
B. İştirak	291
IV. Yaptırım ve Yargılama	292
A. Yaptırım	292
B. Yargılama	292

KAMU GÖREVLİSİNİN TİCARETİ SUÇU

I. GENEL OLARAK	294
A. TCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI	295
B. KORUNAN HUKUKİ YARAR	297
II. SUÇUN UNSURLARI	299
A. MADDİ UNSUR.....	299
1. Fail.....	299
2. Mağdur.....	303

3. Suçun Konusu	304
4. Hareket	307
a. Mal veya Hizmeti Başkasına Satmaya Çalışmak	308
b. Yürüttüğü Görevin Sağladığı Nüfuzdan Yararlanma	310
c. Teşebbüs	311
B. MANEVİ UNSUR	312
C. HUKUKA AYKIRILIK	312
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER	312
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	313
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ	313
B. İŞTİRAK	314
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA	314
A. YAPTIRIM.....	314
B. YARGILAMA.....	315

KAMU GÖREVİNİN TERKİ VEYA YAPILMAMASI SUÇU

I. GENEL OLARAK	317
A. TCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI	319
B. KORUNAN HUKUKİ YARAR	321
II. SUÇUN UNSURLARI	322
A. MADDİ UNSUR.....	322
1. Fail	322
2. Mağdur.....	322
3. Suç Konusu	323
4. Ön şart.....	323
5. Hareket	324
6. Netice	325
7. Teşebbüs	326

B. MANEVİ UNSUR.....	326
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	326
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	328
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	329
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ	329
B. İŞTİRAK.....	329
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	330
A. YAPTIRIM	330
B. YARGILAMA.....	330

KİŞİLERİN MALLARI ÜZERİNDE USULSÜZ TASARRUF

I. GENEL OLARAK	331
A. TCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI	332
B. KORUNAN HUKUKİ YARAR	334
II. SUÇUN UNSURLARI	335
A. MADDİ UNSUR.....	335
1. Fail	335
2. Mağdur.....	335
3. Suç Konusu	336
4. Önşart	336
5. Hareket	336
6. Netice	338
7. Teşebbüs	338
B. MANEVİ UNSUR.....	338
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	338
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	339
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ	339
B. İŞTİRAK.....	339
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	339

A. YAPTIRIM	339
B. YARGILAMA.....	339

KAMU GÖREVİNİN USULSÜZ OLARAK ÜSTLENİLMESİ

I. GENEL OLARAK	341
A. TCK'DA DÜZENLENİŞ BİÇİMİ	341
B. YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI.....	343
C. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	345
II. SUÇUN UNSURLARI	346
A. MADDİ UNSUR.....	346
1. Fail.....	346
2. Mağdur.....	347
3. Suçun Konusu	348
4. Hareket	349
a. Kamu Görevini Kanun ve Nizamlara Aykırı Olarak Yerine Getirmeye Teşebbüs Etmek.....	349
b. Terk Emri Kendisine Bildirildiği Halde Görevi Sürdürmek.....	354
5. Netice	357
6. Teşebbüs	358
B. MANEVİ UNSUR.....	359
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	360
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	361
III. KUSURLULUĞU ETKİLEYEN NEDENLER.....	361
IV. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	361
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	361
B. İŞTİRAK.....	363
V. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	364
A. YAPTIRIM.....	364
B. YARGILAMA	364

ÖZEL İŞARET VE KIYAFETLERİ USULSÜZ KULLANMA

I. GENEL OLARAK	365
A. YTCK İLE ETCK KARŞILAŞTIRMASI.....	365
B. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	366
II. SUÇUN UNSURLARI	368
A. MADDİ UNSUR.....	368
1. Fail.....	368
2. Mağdur.....	368
3. Suçun Konusu	369
4. Hareket, Netice ve Nedensellik Bağı	373
5. Teşebbüs	377
B. MANEVİ UNSUR.....	377
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	378
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	378
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK.....	379
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ.....	379
B. İŞTİRAK.....	382
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	382
A. YAPTIRIM.....	382
B. YARGILAMA.....	383

GÖREVİ YAPTIRMAMAK İÇİN DİRENME

I. GENEL OLARAK	385
A. ETCK – TCK KARŞILAŞTIRMASI	387
B. ÇEŞİTLİ DEVLETLERDEKİ DURUM.....	391
C. KORUNAN HUKUKİ YARAR.....	393
II. SUÇUN UNSURLARI	395
A. MADDİ UNSUR.....	395
1. Fail.....	395

2. Mağdur.....	396
3. Suç Konusu	400
4. Hareket	401
5. Teşebbüs.....	413
B. MANEVİ UNSUR	413
C. HUKUKA AYKIRILIK UNSURU	419
D. SUÇU ETKİLEYEN NEDENLER.....	421
1. Suçun Yargı Görevi Yapan Kişilere Karşı İşlenmesi.....	421
2. Suçun Kişinin Kendisini Tanınmayacak Bir Hâle Koyması Suretiyle İşlenmesi	422
3. Suçun Birden Fazla Kişi Tarafından Birlikte İşlenmesi	423
4. Suçun Silâhla İşlenmesi	423
5. Suçun Var Olan veya Var Sayılan Suç Örgütlerinin Oluşturdukları Korkutucu Güçten Yararlanılarak İşlenmesi.....	425
6. Suçun Sağlık Personeline ve Yardımcı Sağlık Personeline Karşı İşlenmesi.....	425
III. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ VE İŞTİRAK	426
A. SUÇLARIN BİRLEŞMESİ	426
1. Gerçek Birleşme.....	426
2. Görünüşte Birleşme	428
a. Özel Norm-Genel Norm İlişkisi.....	428
b. Asli Norm – Tali Norm İlişkisi.....	433
c. Bileşik Suç	434
3. Fikrî İçtima	437
a. Aynı Neviden Fikrî İçtima	437
b. Farklı Neviden Fikrî İçtima	438
B. İŞTİRAK.....	439
IV. YAPTIRIM VE YARGILAMA.....	440
A. YAPTIRIM.....	440
B. YARGILAMA.....	442